Bili?im Teknolojileri Dersine Yönelik Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bili?im Teknolojileri Dersine Yönelik Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17858

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bili?im Teknolojileri Dersine Yönelik Tutum Ölçe?i (BTD-YTÖ), Ay?e Derya I??k ve Erdal Tanas R?za taraf?ndan 2011 y?l?nda geli?tirilmi? bir ölçektir. Bu ölçek, ö?rencilerin **Bili?im Teknolojileri** dersine kar?? geli?tirdikleri duygusal, bili?sel ve davran??sal e?ilimleri, yani tutumlar?, geçerli ve güvenilir bir ?ekilde belirlemeyi amaçlamaktad?r. 34 maddeden olu?an ölçek, yüksek iç tutarl?l?k ve güvenirlik de?erlerine sahiptir. Ölçek, özellikle e?itim psikolojisi ve teknoloji e?itimi alanlar?ndaki ara?t?rmac?lar için ö?rencilerin derse olan motivasyonlar?n? ve alg?lar?n? de?erlendirmede kritik bir araç olarak tasarlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Bili?im Teknolojileri, Tutum Ölçe?i, E?itim Psikolojisi, Geçerlik, Güvenirlik, Ö?renci Tutumu, Teknoloji E?itimi.

Yazarlar

Ay?e Derya I??k, Erdal Tanas R?za.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, ö?rencilerin **Bili?im Teknolojileri** dersine yönelik olumlu veya olumsuz tutum düzeylerini nicel olarak ölçmektir. Elde edilen veriler, e?itimcilerin ve politika yap?c?lar?n ders müfredat?n?, ö?retim yöntemlerini ve materyallerini ö?rencilerin ihtiyaç ve alg?lar?na göre yeniden düzenlemesine yard?mc? olmay? hedefler. Ölçek, ö?rencilerin teknolojiye kar?? duygusal tepkilerini, derse olan ilgilerini ve dersin faydas?na dair inançlar?n? saptamak için geli?tirilmi?tir.

Yap?

Ölçek, ö?rencilerin bir akademik derse yönelik genel tutumunu ölçen psikometrik bir yap?ya odaklanmaktad?r. Tutum, genellikle üç bile?enli bir yap? olarak ele al?n?r: bili?sel (inançlar), duygusal (hissedilenler) ve davran??sal (eylem e?ilimleri). BTD-YTÖ, bu yap?y? **Bili?im Teknolojileri** dersi ba?lam?nda de?erlendirir. Faktör analizi sonras? 34 maddeden olu?mas?, ölçe?in birden fazla alt boyutu (faktörü) kapsad???na i?aret etmektedir, ancak kaynakta bu alt boyutlar?n detaylar? belirtilmemi?tir. Ölçek, ö?rencilerin derse yönelik istekliliklerini, zorluk alg?lar?n? ve dersi gelecekteki ya?amlar? için ne kadar önemli bulduklar?n? ölçmektedir.

Geçerlik

Ölçe?in **geçerlik** çal??malar?, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü kan?tlamay? amaçlam??t?r. Yap?lan istatistiksel analizler, Bili?im Teknolojileri Dersine Yönelik

ARABPSYCHOLOGY.COM

Tutum Ölçe?i'nin güçlü bir **iç geçerli?e** sahip oldu?unu göstermektedir. ?ç geçerlik, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen tek bir yap?y? (bu durumda, Bili?im Teknolojileri dersine yönelik tutumu) ne kadar iyi temsil etti?ini gösterir. Bu sonuçlar, ölçe?in kavramsal olarak sa?lam ve tutarl? oldu?unu do?rulamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirlik** analizleri, ölçe?in tutarl? ve kararl? ölçümler sa?lad???n? ortaya koymu?tur. 34 maddelik nihai ölçek için hesaplanan iç tutarl?l?k katsay?lar? oldukça yüksektir:

Cronbach Alpha iç tutarl?l?k katsay?s?: 0.95.
Sperman Brown güvenirlik katsay?s?: 0.94.

Genellikle 0.70 ve üzeri de?erler kabul edilebilir güvenirlik düzeyini gösterirken, bu katsay?lar?n 0.90'?n üzerinde olmas?, ölçe?in mükemmel derecede güvenilir oldu?unu kan?tlamaktad?r. Ayr?ca, maddelerin madde-toplam korelasyon katsay?lar? 0.45 ile 0.73 aras?nda de?i?mektedir. Bu yüksek korelasyon de?erleri, her bir maddenin ölçe?in genel yap?s?na güçlü bir katk? sa?lad???n? ve ölçe?in yüksek derecede güvenilir oldu?unu desteklemektedir (Özdamar referans?na uygun olarak).

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinin bir parças? olarak gerçekle?tirilen **faktör analizi**, tutum yap?s?n?n boyutlar?n? belirlemek ve madde say?s?n? optimize etmek için kullan?lm??t?r. Ba?lang?çta daha fazla madde içermesi muhtemel olan ölçek, faktör analizleri sonucunda en güçlü ve tutarl? 34 maddeye indirgenmi?tir. Bu analiz, ölçe?in yap? geçerli?ini sa?lamla?t?rm?? ve maddelerin alt?nda yatan teorik faktörleri ba?ar?yla ortaya ç?kard???n? göstermi?tir. Elde edilen yüksek güvenirlik katsay?lar?, faktör analizinin ba?ar?l? bir ?ekilde tek bir yap?y? veya ili?kili alt yap?lar? temsil eden maddeler kümesi olu?turdu?unu do?rulamaktad?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Yeni bir psikometrik araç geli?tirilmi?tir).

Format: 34 maddeden olu?an, 3 dereceli Likert tipi ölçek.

Mevcut Diller: Türkçe.

Hedef Kitle: Bili?im Teknolojileri dersini alan ö?renciler.

Ya? Grubu: Ara?t?rman?n yap?ld??? e?itim kademesine göre de?i?mekle birlikte, genellikle ortaokul veya lise ö?rencileri.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, Bili?im Teknolojileri dersine yönelik tutumlar? belirlemek üzere genel ö?renci popülasyonu üzerinde standartla?t?r?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Maddeler 3 dereceli bir Likert format?nda puanlanmaktad?r:

Kat?l?yorum: 3 Puan
Karars?z?m: 2 Puan
Kat?lm?yorum: 1 Puan

Yüksek puanlar, Bili?im Teknolojileri dersine yönelik daha olumlu bir tutumu i?aret etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Bili?im Teknolojileri, Tutum, Ölçek Geli?tirme, Cronbach Alpha, Sperman Brown, Madde Analizi, E?itim.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ay?e Derya I??k

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Kaynakta belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri: aysederya@bartin.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Kaynakta detayl? adres bilgisi verilmemi?tir (Bart?n Üniversitesi ile ili?i?i mevcuttur).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2011 (Ölçe?in geçerlik ve güvenirlik çal??mas?n?n yay?nland??? y?l).

Kullan?m ?zinleri ve Ücret: Ölçek, akademik çal??malar ba?lam?nda yazarlar?n izniyle kullan?labilir. Ticari kullan?m ve ücret bilgisi için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Bu ölçe?in geçerlik ve güvenirlik çal??mas?na ait temel referans a?a??da sunulmu?tur:

I??k, A. D. ve R?za, E. T. (2011). Bili?im Teknolojileri Dersine Yönelik Tutum Ölçe?i'nin geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *e-Journal of New World Sciences Academy, 6* (1) 46-54.
Özdamar referans?, güvenirlik hesaplamalar?nda kullan?lan istatistiksel ?artlar? belirtmek üzere kaynakta ad? geçen ancak tam künyesi verilmeyen ikincil bir kaynakt?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Makalenin orijinal yay?n?na ?u ba?lant?dan ula??labilir: dergipark.ulakbim.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: bilisim-teknolojileri-dersine-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf

Bili?im Teknolojileri Dersine Yönelik Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in 34 maddelik içeri?i, sa?lanan kaynak metinde yer almamaktad?r. Maddelerin tam listesi için lütfen referans makaleye (I??k & R?za, 2011) ba?vurunuz veya sorumlu yazar Ay?e Derya I??k ile ileti?ime geçiniz.

ARABPSYCHOLOGY.COM